

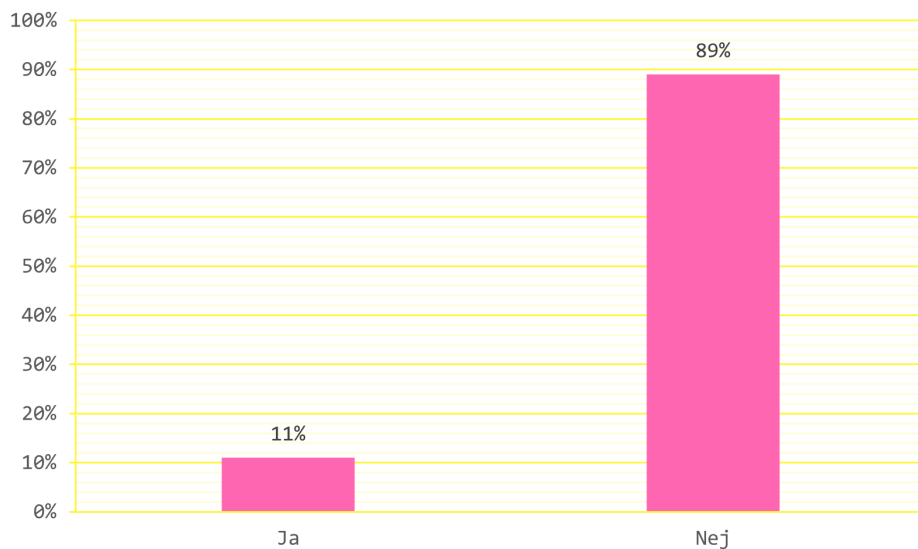
Enkätresultat: Kulturskolor under pandemin

Här presenteras resultaten från Kulturskolecentrums enkät om pandemins konsekvenser på Sveriges kulturskolor. Syftet med undersökningen är att ge en nationell översikt. Enkätensvaren blir underlag till kunskap om hur pandemin har påverkat kulturskolor, så att vi kan stödja på bästa sätt. Resultaten bygger på svar från 181 kommuner.

Nedan presenteras även sammanfattningar baserat på ett urval av fritextsvaren i enkäten för att ge en fördjupad bild av kulturskolors upplevelse och erfarenhet under pandemin. Alla fritextsvar sparas och omhändertas av Kulturskolecentrum och är till stor hjälp för vårt fortsatta arbete i att stötta kulturskolor under och efter pandemin.

Resultat

Har kulturskolan under perioden (11 januari-15 mars 2021) varit helt stängd med anledning av pandemin?

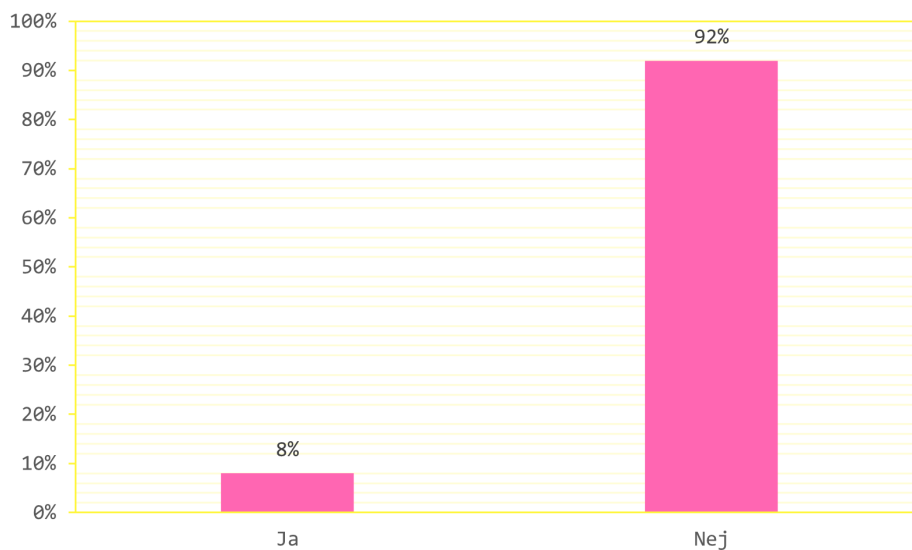

Figur 1. Andel kulturskolor som under perioden (11 januari-15 mars) varit helt stängda med anledning av pandemin, 2021. Procent.

Nästan 90 procent (161 svarande) av kulturskolorna har inte stängt kulturskolan helt under perioden och drygt 10 procent (20 svarande) har stängt kulturskolan helt under

perioden, men fritextsvaren visar en omfattande variation i hur verksamheter har gjort Anpassningar. Många har kunnat erbjuda distansundervisning inom vissa ämnen och där med inte behövt stänga ner verksamheten. Fritextsvaren visar hur ålder, ämne och undervisningsform påverkar beslut om nedstängning. Gruppundervisning i form av ensemble, orkester, dans och drama har ibland skjutits upp eller stängts ner medan kulturskolan fortsatt med enskildundervisning. En del av de kulturskolor som helt stängt verksamheten någon gång under perioden ville skapa tid för omställning till distansundervisning. Detta skedde ofta i början av terminen och nedstängningen varade i några dagar eller en vecka. Ett fåtal skolor har fått stänga ner verksamheten på grund av omfattande smittspridning, antingen lokalt eller inom kulturskolan.

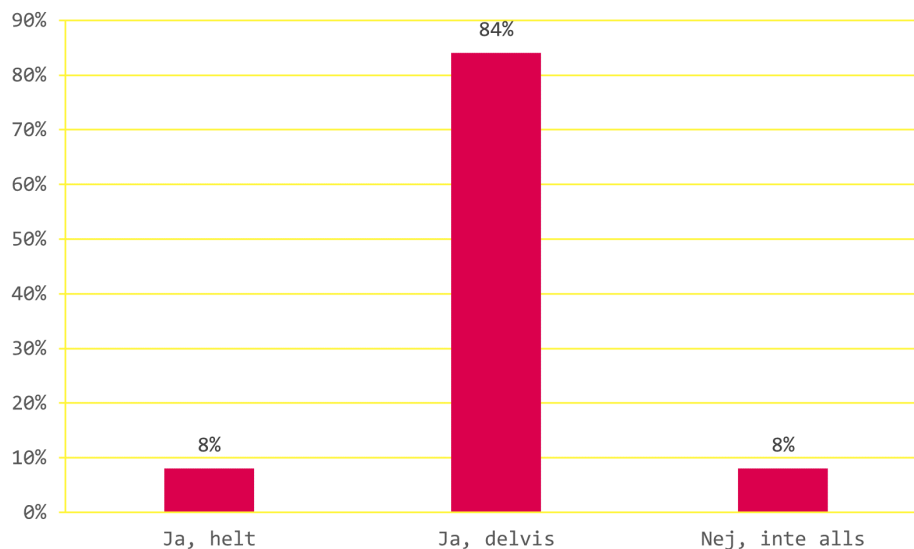
Har kulturskolans medarbetare under perioden (11 januari–15 mars 2021) börjat arbeta i/stöttat andra verksamheter i kommunen, exempelvis grundskola/förskola?

Figur 2. Andel kulturskolor vars medarbetare börjat arbeta i/stötta andra verksamheter i kommunen under perioden (11 januari-15 mars), 2021. Procent.

Mer än 90 procent (167 svarande) av de svarande har inte börjar arbeta i eller stöttat andra verksamheter i kommunen och endast 8 procent (14 svarande) har svarat att de börjat arbeta i eller stöttat andra verksamheter i kommunen. En del beskriver hur det har diskuterats inom kommunen eller kulturskolan och gjorts förberedelser, men sedan aldrig blivit aktuellt. De som har börjat arbeta i andra verksamheter i kommunen har främst stöttat grundskolans verksamhet.

Har kulturskolan bedrivit distansundervisning med anledning av pandemin under perioden (11 januari-15 mars 2021)?

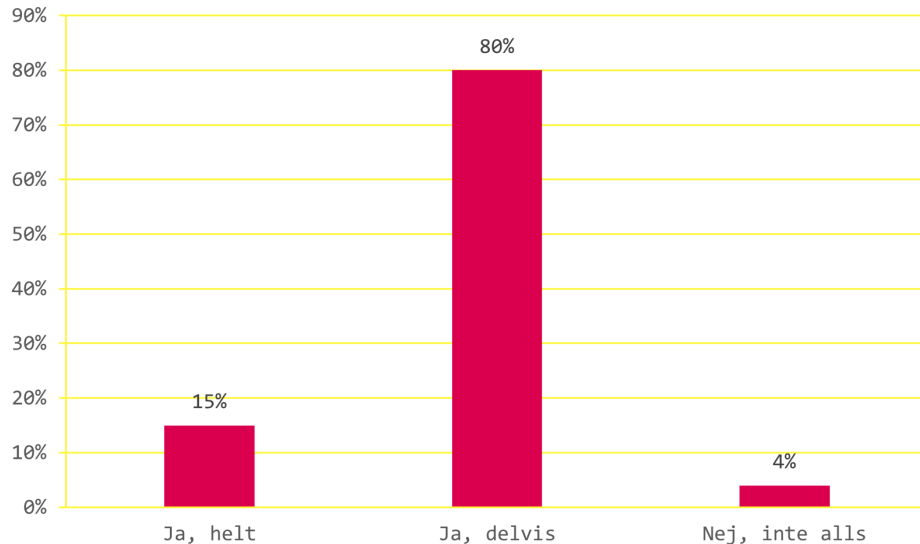

Figur 3. Andel kulturskolor som bedrivit distansundervisning med anledning av pandemin under perioden (11 januari-15 mars), 2021. Procent.

En stor majoritet av kulturskolorna på 84 procent (149 svarande) har delvis bedrivit verksamhet på distans. Fritextsvaren visar hur ålder, ämne och undervisningsform påverkar beslut om distansundervisning i olika grad. Vissa kulturskolor har valt att endast bedriva distansundervisning för äldre elever, ofta elever i högstadie- eller gymnasieålder. Fritextsvaren visar även att ämnen som ofta sker i gruppundervisning tenderar att i högre grad undervisas på distans i jämförelse med ämnen som undervisas enskilt. Återkommande är kulturskolors beslut att bedriva distansundervisning vid terminsstart och sedan succesivt öppna upp verksamheten för undervisning på plats. Ett fåtal kulturskolor har valt att erbjuda distansundervisning i de fall där lärare, elever eller vårdnadshavare har efterfrågat det.

Exempel från kulturskola: "Vi har haft alla ämnen på distans i perioder. Även de som till en början kändes omöjliga. Ibland har läraren bara ringt runt och pratat med eleverna för att behålla kontakten. Av den anledningen att barn vill bli sedda. En del barn har inte kunnat ta del av digital undervisning. Vi delade ut en enkät där föräldrarna fick svara på deras upplevelser kring digital undervisning."

Har kulturskolan bedrivit verksamhet i lokaler där barn och unga deltar på plats under perioden (11 januari-15 mars 2021)?

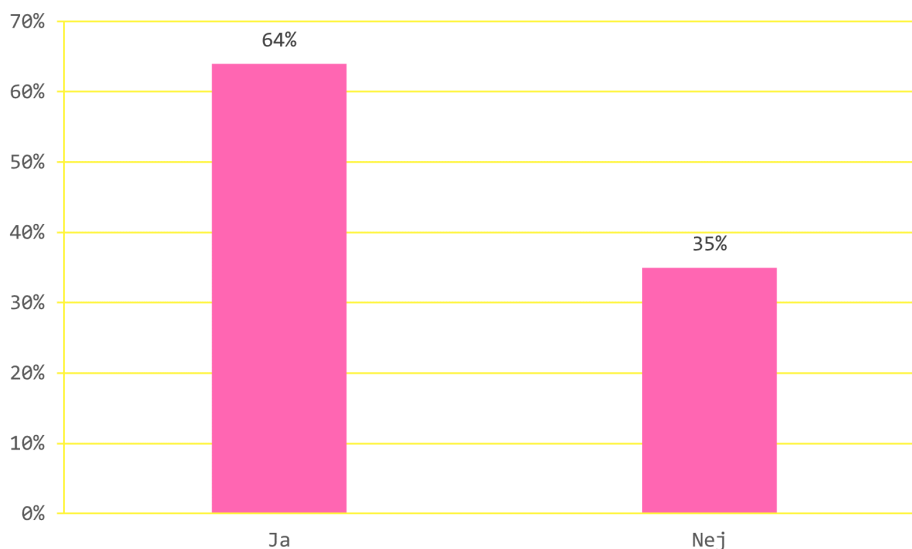

Figur 4. Andel kulturskolor som bedrivit verksamhet i lokaler där barn och unga deltar på plats under perioden (11 januari-15 mars), 2021. Procent.

En stor majoritet på 80 procent av kulturskolorna (144 svarande) har delvis bedrivit verksamhet i lokaler där barn och unga deltar på plats under perioden. 15 procent (27 svarande) har bedrivit verksamhet på plats helt och hållet medan endast 4 procent (7 svarande) inte bedrivit verksamhet i lokalerna. Många av de kulturskolor som delvis bedrivit verksamhet på plats beskriver anpassningar och lösningar för att kunna bedriva undervisning på ett säkert sätt. En del har bara bedrivit undervisning om det funnits tillräckligt stora lokaler för att säkerställa låg smittorisk medan andra anpassat gruppernas storlek. Fritextsvaren visar att ålder, ämne och undervisningsform påverkat beslutet om att bedriva verksamhet på plats eller inte. För några kulturskolor har lärare och elevers önskan om undervisning på plats varit den drivande kraften att öppna upp verksamheten i lokalerna och detta gäller främst de som upplevt distansundervisningen som bristfällig eller icke fungerande.

Exempel från kulturskola: "Barn och unga med funktionsnedsättning har erbjudits fysisk undervisning då bedömning gjorts att alla inte kan tillgodose sig den digitala undervisningen."

Har kulturskolan under perioden (11 januari–15 mars 2021) gått från stängd/digital verksamhet till att ha öppnat upp sin verksamhet så att barn och unga deltar på plats i kulturskolans lokaler? Om ja: Vad låg bakom beslutet att öppna kulturskolans verksamhet på plats i lokaler?

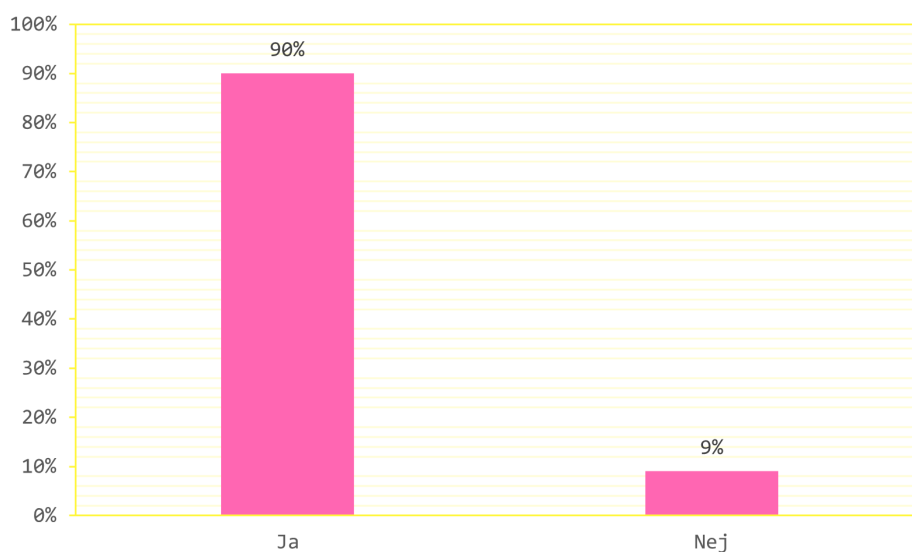

Figur 5. Andel kulturskolor som under perioden (11 januari-15 mars) gått från stängd/digital verksamhet till att öppna upp sin verksamhet så att barn och unga deltar på plats i kulturskolans lokaler, 2021. Procent.

64 procent (116 svarande) har gått från stängd/digital verksamhet till öppen och 35 procent (63 svarande) har inte det. Bakgrunden till olika kulturskolors val att öppna verksamheten för undervisning på plats igen efter stängning eller distansundervisning varierar, även om majoriteten hänvisar till folkhälsomyndighetens rekommendationer. Ofta har svaren kombinerats med en beskrivning av minskad smittspridning, regionala eller kommunala beslut och folkhälsomyndighetens rekommendationer. Vissa uttrycker barnens längtan tillbaka till undervisning på plats och barns behov av konst och kultur som motiv för återöppnandet.

Övergripande frågor som gäller de senaste 12 månaderna

a. Har kulturskolan bedrivit distansundervisning, med anledning av pandemin under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021)?

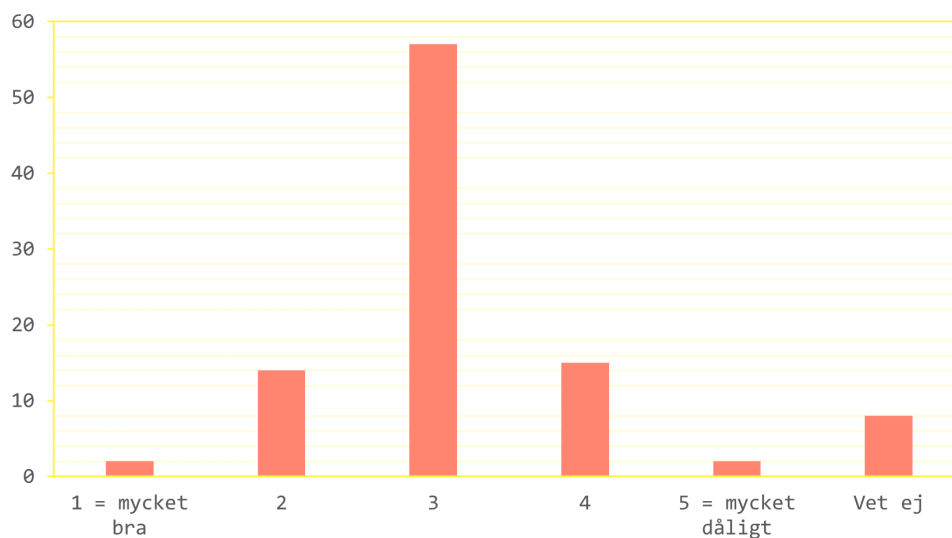

Figur 6. Andel kulturskolor som bedrivit distansundervisning, med anledning av pandemin under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021), 2021. Procent.

90 procent av de svarande kulturskolorna (163 svarande) har någon gång under de senaste tolv månaderna bedrivit distansundervisning med anledning av pandemin. 9 procent (16 svarande) har inte det. Även här visar fritextsvaren hur ålder, ämne och undervisningsform påverkar beslut om distansundervisning i olika grad. Svaren visar en trend där distansundervisning oftare tillämpas för elever i gymnasiet än i grundskolan. Det är en stor variation i hur korta respektive långa perioder kulturskolor bedrivit distansundervisning. Vissa har arbetat med distansundervisning under en hel termin, medan andra arbetat med distansundervisning under vissa veckor vid exempelvis stor lokal smittspridning. Även några av de svarande som svarat att de inte bedrivit distansundervisning under de senaste tolv månaderna har skrivit att det ändå funnits möjlighet för de lärare och elever som efterfrågat det. En kulturskola skriver att de upplevt distansundervisningen som jobbig för personalen och hur de försökt fortbilda och söka hjälp från sociala medier.

Exempel från kulturskola: "Pedagogerna har tagit sig an distansuppgiften med stort engagemang men också upplevt att det varit svårt periodvis. Det som framför allt gör det svårt är att det inte går att spela tillsammans."

b. Hur har kulturskolans medarbetare generellt upplevt att det fungerat att bedriva distansundervisning under pandemin, de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021)?

Figur 7. Hur kulturskolans medarbetare generellt upplevt att det fungerat att bedriva distansundervisning under pandemin, de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021), 2021. Antal.

Respondenter har svarat på en skala mellan 1–5 för att beskriva medarbetares generella upplevelse av hur distansundervisning fungerat under pandemin. Majoriteten av de svarande beskriver en stor variation inom verksamheten gällande hur distansundervisningen har upplevts fungera. Många av de som placerat sitt svar i mitten av skalan är just de svarande som läst in en bredd av upplevelser och erfarenheter hos sina medarbetare, positiva som negativa.

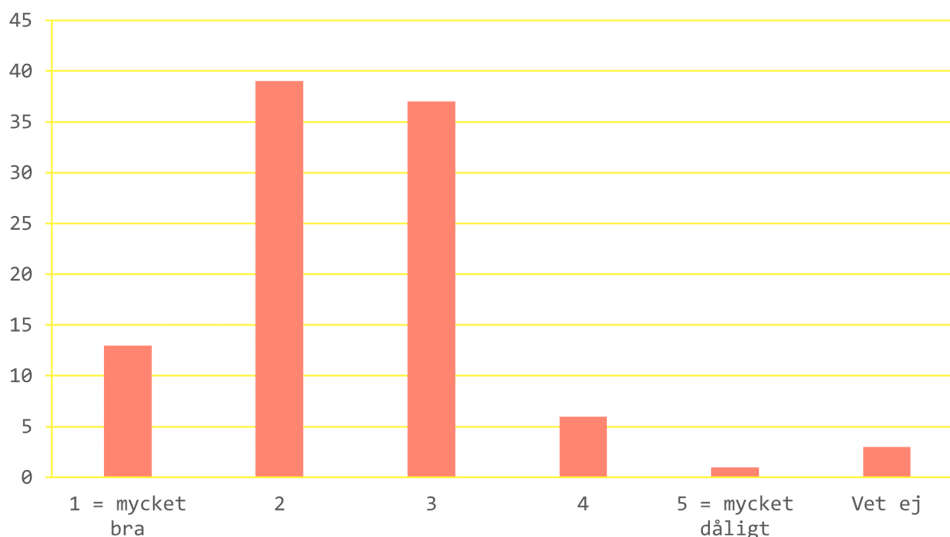
Vissa lyfter hur teknisk kompetens påverkar upplevelsen av att undervisa på distans, vilket leder till en variation på individnivå. Även här påverkar ämne och undervisningsform respondenternas svar. Brist på tillgång till god uppkoppling är också något som tas upp av de svarande, både inom kulturskolans lokaler och uppkopplingen hemma hos elever.

Gemensamt för många av svaren är hur medarbetares individuella förmågor och möjligheter påverkar hur distansundervisningen har upplevts och att det där med läggs ett visst ansvar på medarbetarna att finna sig i den nya situationen.

Exempel från kulturskola: "Både och, olika uppfattningar beroende på elevernas ålder och andra förutsättningar liksom lärarnas förkunskaper, förutsättningar och inställning."

Exempel från kulturskola: "Vi tog tidigt fram en plan för hur vi skulle kunna serva lärarna med support, rätt utrustning etcetera. Två lärare har och är support för sina kollegor under en begränsad tid av sin arbetstid. Instruktionsfilmer för olika program är framtagna av dess två lärare. Personlig guidning av personalen i kombination med ett tidigt beslut om vilka programvaror som skulle användas i kommunen gentemot elev, gav ett lugn i personalgruppen."

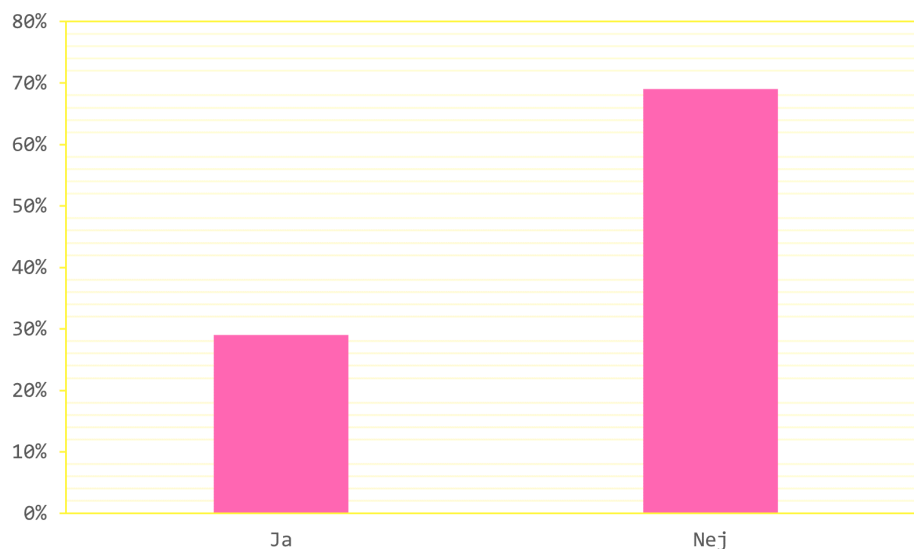
c. Hur har kulturskolans medarbetare generellt upplevt att det fungerar att bedriva verksamhet i lokaler där barn och unga deltar på plats under pandemin, de senaste 12 månaderna under (period 1 mars 2020–15 mars 2021)?

Figur 8. Hur kulturskolans medarbetare generellt upplevt att det fungerat att bedriva verksamhet i lokaler där barn och unga deltar på plats under pandemin, de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021), 2021. Antal.

Respondenter har svarat på en skala mellan 1–5 för att beskriva medarbetares generella upplevelse av att bedriva verksamhet i lokaler där elever deltagit på plats. Genomgående för många av svaren är en känsla av glädje och tacksamhet över att kunna öppna verksamheten för undervisning på plats, i kombination med en oro för smittspridning och de risker som uppstår vid undervisning i lokaler. Några kulturskolor beskriver åtgärder så som plexiglas, handsprit och avstånd för att minska risk för smittspridning. Vissa lyfter att undervisning på pålats upplevts som en stress när smittspridningen ökat i samhället och att möjlighet till distansundervisning ökat känslan av trygghet. Även i dessa svar synliggörs en variation beroende på om medarbetare arbetar med barn i olika åldrar, gruppens storlek och ämnet.

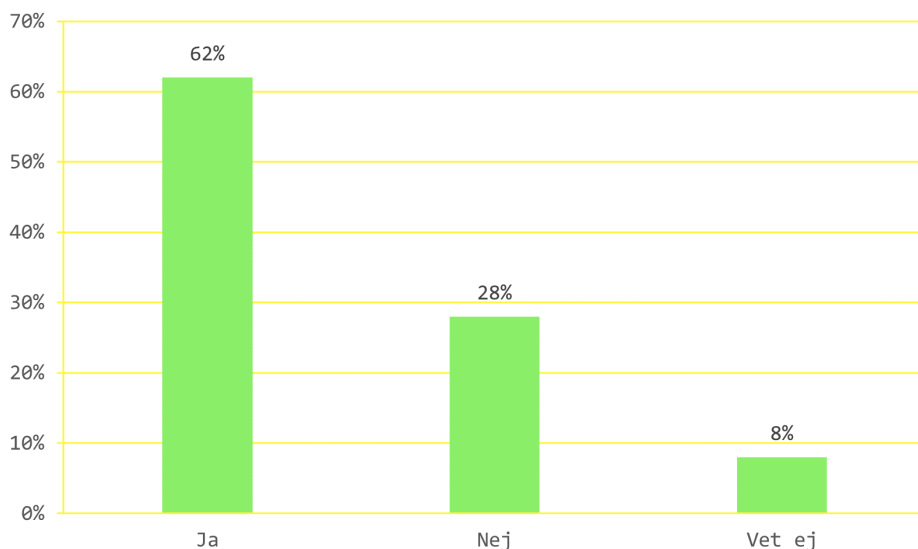
d. Har kulturskolan under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021) ställt in sin verksamhet helt och stängt ner mer än 5 arbetsdagar i sträck på grund av pandemin?

Figur 9. Andel kulturskolor som under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021) stängt ner sin verksamhet helt och stängt ner mer än 5 arbetsdagar i sträck med anledning av pandemin, 2021. Procent.

69 procent av kulturskolorna (125 svarande) har inte ställt in verksamheten helt och stängt ner mer än 5 arbetsdagar i sträck på grund av pandemin. 29 procent (53 svarande) svarar i stället att de har ställt in verksamhet och stängt ner mer än fem arbetsdagar.

e. Har kulturskolan under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020-15 mars 2021) upplevt att elever har slutat på kulturskolan i större utsträckning än vanligt, troligen beroende på pandemin?

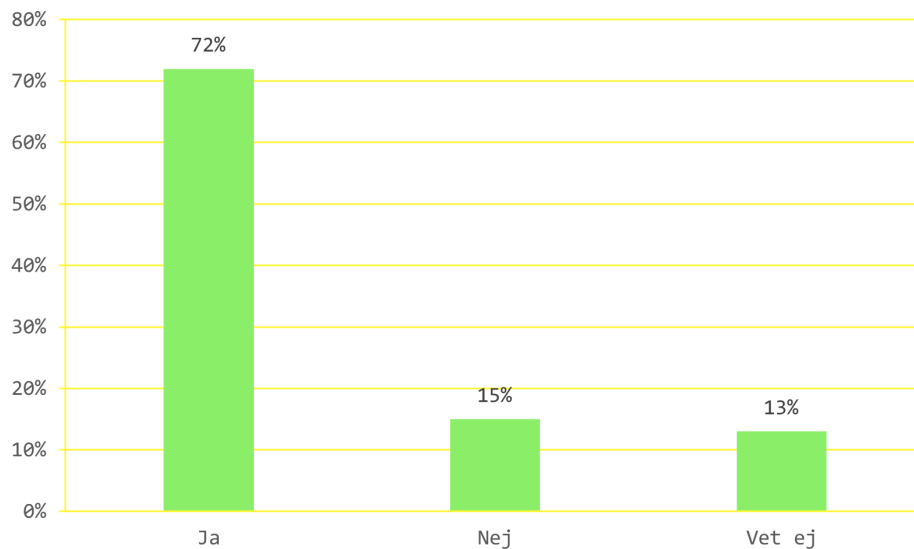

Figur 10. Andel kulturskolor som under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020-15 mars 2021) upplevt att elever har slutat i större utsträckning än vanligt, troligen beroende på pandemin, 2021. Procent.

Mer än 60 procent (113 svarande) upplever att elever slutat på kulturskolan i större utsträckning än vanligt, 28 procent (50 svarande) har svarat nej på frågan och 8 procent (15 svarande) har svarat att de inte vet. Flera kulturskolor har märkt som störst skillnad mellan höstterminen 2020 och vårterminen 2021, där de ibland haft tio eller femton procent färre elever i verksamheten. Fritextsvaren som hänvisar till specifika ämnen eller kurser ger en tydlig bild av att dans är ett ämne som drabbats av att elever slutar eller pausar sin undervisning. En del beskriver trötthet hos eleverna och brist på motivation. Vissa kulturskolor visar på särskilda svårigheter att behålla elever som nyligen börjat på kulturskolan.

Några av de kulturskolor som inte märkt av att elever i högre grad slutat på kulturskolan uttrycker ändå oro kring avsaknad möjlighet att rekrytera nya elever och vad det betyder för kulturskolan i framtiden. Ett fåtal har svarat att fler än vanligt har slutat, men att de ej kan fastslå om det har med pandemin att göra eller inte.

f. Har kulturskolan under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021) upplevt det svårare att rekrytera nya elever till verksamheten, troligen beroende på pandemin?

Figur 11. Andel kulturskolor som under de senaste 12 månaderna (period 1 mars 2020–15 mars 2021) upplevt det svårare att rekrytera nya elever till verksamheten, troligen beroende på pandemin, 2021. Procent.

Över 70 procent (131 svarande) upplever det svårare att rekrytera nya elever till verksamheten. 15 procent (27 svarande) svarade nej på frågan och 13 procent (22 svarande) vet inte om de har haft svårare att rekrytera nya elever till sin verksamhet under pandemin. Många av svaren hänvisar till inställda evenemang, öppet hus och föreställningar som vanligtvis lockar många nya elever. Vissa kulturskolor har upplevt att elever pausat eller slutat i högre grad, men samtidigt sett att fler ställt sig i kö till kulturskolan.

Exempel från kulturskola: "Det har känt dumt att ta in nya elever i de perioder vi har haft distansundervisning. Men detta har kompensats under de perioder vi har haft närundervisning. Dock har vi haft ett jämt flöde av ansökningar till kön."

Exempel från kulturskolan: "Vi har inte klar bild, alla har dock jobbat mer med sociala medier, filmer och livestreaming vilket kan ha ökat intresset också trots att vanlig prova på och öppet hus inte gått att genomföra. Dansen lider mest då stora dansföreställningar är en stark rekryteringsväg."